
OBSAH

PŘEDMLUVA

PŘEHLED POUŽITÝCH ZNAČEK, VELIČIN A JEDNOTEK	10
ÚVOD	13
1. ČEPY	15
1.1 Radiální čepy	15
1.2 Axiální čepy	21
Kontrolní otázky a úlohy	24
2. HŘÍDELE	26
2.1 Nosné hřídele	27
2.2 Hybné hřídele	29
2.3 Materiál hřídelů	38
2.4 Kritické otáčky	39
2.5 Konstrukce hřídelů	41
Kontrolní otázky a úlohy	43
3. TŘENÍ	45
3.1 Druhy maziv	46
3.1.1 Plynná maziva	46
3.1.2 Kapalná maziva	47
3.1.3 Plastická maziva	49
3.1.4 Tuhá maziva	50
3.2 Mazání	51
3.2.1 Mazání kapalnými mazivy	53
3.2.2 Mazání plastickými mazivy	57
Kontrolní otázky a úlohy	58
4. LOŽISKA	59
4.1 Kluzná ložiska	60
4.1.1 Radiální kluzná ložiska	60

4.1.2	Axiální kluzná ložiska	65
4.1.3	Materiály pro kluzná ložiska	68
	Kovové ložiskové pánve.	69
	Nekovové ložiskové pánve	71
4.1.4	Výpočet kluzných ložisek	73
4.2	Valivá ložiska	79
4.2.1	Radiální valivá ložiska	80
4.2.2	Axiální valivá ložiska	86
4.2.3	Výpočet valivých ložisek	88
4.2.3.1	Trvanlivost a dynamické zatížení ložiska	90
4.2.3.2	Ekvivalentní dynamické zatížení	95
4.2.3.3	Statické zatížení valivých ložisek	97
	Bezpečnost ložisek při statickém zatížení	106
4.2.4	Vliv teploty na provoz ložisek	108
	Mezní otáčky ložiska	109
4.2.5	Konstrukce uložení	109
4.2.6	Mazání ložisek	114
4.2.7	Označení ložisek	117
	Kontrolní otázky a úlohy	118
5.	HŘÍDELOVÉ SPOJKY	121
5.1	Určení velikosti spojek	121
5.2	Druhy spojek	122
5.2.1.	Neovládané mechanické spojky	122
5.2.2	Ovládané spojky	140
5.2.3	Samočinné spojky	166
	Kontrolní otázky a úlohy	186
6.	BRZDY	190
6.1	Mechanické brzdy	190
6.1.1	Radiální brzdy	191
6.1.1.1	Čelist'ové brzdy bubnové	191
6.1.1.2	Špalíkové brzdy	204
6.1.1.3	Pásové brzdy	204
6.1.1.4	Ovládání mechanických brzd	214
6.1.2	Axiální brzdy	218
6.1.2.1	Kotoučové brzdy	218
6.1.2.2	Kuželové brzdy	221
6.1.2.3	Talířové brzdy	224

6.2	Proudové brzdy	228
6.3	Elektrické brzdy	229
	Kontrolní otázky a úkoly	232
7.	TRVANLIVOST A ŽIVOTNOST	236
7.1	Kritéria trvanlivosti a životnosti	236
7.2	Opotřebení	238
7.2.1	Adhezivní opotřebení	239
7.2.2	Abrazivní opotřebení	240
7.2.3	Erozivní opotřebení	241
7.2.4	Kavitační opotřebení	241
7.2.5	Únavové opotřebení.	242
7.2.6	Vibrační opotřebení.	243
7.3	Koroze	244
7.4	Morální zastarávání	245
	Kontrolní otázky a úlohy	246
	Převodní tabulka – přiřazení ČSN značkám podle EN	247
	LITERATURA	249
	REJSTRÍK	251